

دانشگاه سمنان

دانشکده مهندسی عمران

پایان نامه کارشناسی ارشد مهندسی عمران گرایش سازه

عنوان:

بررسی تحلیلی رفتار لرزه ای قاب خمشی فولادی دوگانه با فولاد نرمه و فولاد مقاومت بالا

توسط:

ربابه عمرانی

استاد راهنما:

دکتر محسن گرامی

استادیار و سرپرست پژوهشکده فناوریهای نوین دانشگاه سمنان

استاد مشاور:

دکتر مجید قلهکی

فروردین ماه ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اینجانب ربابه عمرانی متعهد می شوم که محتوای علمی این نوشتار با عنوان " بررسی تحلیلی رفتار لرزه ای قاب خمشی فولادی دوگانه با فولاد نرمه و فولاد مقاومت بالا" که به عنوان پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مهندسی عمران گرایش سازه به دانشگاه ارائه شده است، دارای اصالت پژوهشی بوده و حاصل فعالیت های علمی اینجانب می باشد.

در صورتی که خلاف ادعای فوق در هر زمانی محرز شود، کلیه حقوق معنوی متعلق به این پایان نامه از اینجانب سلب شده و موارد قانونی مترتب به آن نیز از طرف مراجع قابل پیگیری است.

نام و نام خانوادگی: ربابه عمرانی

شماره دانشجویی: ۸۸۱۱۱۴۹۰۰۴

امضاء

پایان نامه های تحت حمایت پژوهشکده فناوری های نوین مهندسی عمران دانشگاه سمنان

این پایان نامه تحت حمایت پژوهشکده فناوری های نوین مهندسی عمران و در قالب گروه پژوهشی:

روش های اجرایی نوین مهندسی عمران

مصالح نوین مهندسی عمران

سیستم های نوین ساخت

روشهای تحلیل نوین در مهندسی عمران

ارائه شده است.

امضای رئیس پژوهشکده

امضای مدیر گروه پژوهشی

مجوز بهره‌برداری از پایان‌نامه

بهره‌برداری از این پایان‌نامه در چهارچوب مقررات کتابخانه و با توجه به محدودیتی که توسط استاد راهنما به شرح زیر تعیین می‌شود، بلامانع است:

- بهره‌برداری از این پایان‌نامه برای همگان با ذکر مرجع بلامانع است.
- بهره‌برداری از این پایان‌نامه با اخذ مجوز از استاد راهنما با ذکر مرجع بلامانع است.
- بهره‌برداری از این پایان‌نامه تا تاریخ ..... ممنوع است.

نام استاد یا اساتید راهنما:

تاریخ:

امضاء:

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

تشکر و قدردانی:

این پژوهش با حمایت گروه پژوهشی فناوریهای نوین دانشگاه سمنان به انجام رسیده است. تحقیق حاضر در راستای اهداف این گروه پژوهشی و در فروردین ماه ۱۳۹۱ به اتمام رسید. بدینوسیله از زحمات جناب آقای دکتر محسن گرامی، سرپرست پژوهشکده فن آوری های نوین و استاد راهنمای این پایان نامه و آقای دکتر مجید قلهکی، استاد مشاور پایان نامه تقدیر و تشکر می گردد.

ربابه عمرانی

فروردین ماه ۱۳۹۱

چکیده

امروزه به دلیل رشد روز افزون جمعیت و افزایش تقاضا برای مواد اولیه و انرژی راه حل هایی به منظور بهینه کردن استانداردها و صرفه جویی در مصالح مصرفی، تولید و کاهش هزینه ها مورد توجه می باشد. فولاد یکی از مصالح ساختمانی با کاربرد فراوان در انواع سازه ها بوده که بدلیل هزینه قابل توجه ناشی از مصرف فولادها در سازه های سنگین استفاده از فولادهای با مقاومت زیاد به عنوان یکی از گزینه های مطرح در این نوع سازه ها می باشد. با توجه به اینکه در آیین نامه های طراحی سازه های فولادی ضوابط و محدودیت خاصی برای اعضای سازه ای با فولاد مقاومت بالا وجود ندارد، بنابراین نیاز به بررسی رفتار سازه های با فولاد مقاومت بالا (st52) و مقایسه آن با سازه با فولاد معمولی (st37) ضروری است. در این مطالعه رفتار سازه قاب خمشی فولادی مهاربندی نشده در انواع حالات بکارگیری فولاد مقاومت بالا و معمولی در اعضای تیر و ستون شامل، تیر و ستون از فولاد معمولی (مدل شماره ۱)، ستون از فولاد مقاومت بالا و تیر از فولاد معمولی (مدل شماره ۲)، ستون از فولاد معمولی و تیر از فولاد مقاومت بالا (مدل شماره ۳) و مدل تیر و ستون از فولاد مقاومت بالا (مدل شماره ۴)، مورد بررسی قرار گرفت. در مدل های سازه ای مورد مطالعه طراحی و بررسی براساس نسبت تنش یکسان در اعضای سازه ای مشابه در قاب هفت طبقه، با رعایت محدودیت های مقاومت و تغییر مکان جانبی آیین نامه در قاب های چهار تا سی طبقه و براساس اثر مقاومت فولاد در مدل های قاب هفت طبقه با اعضای با سطح مقطع ثابت انجام شد. نتایج تحلیل خطی حداکثر کاهش وزن سازه در استفاده از فولاد مقاومت بالا را حدود ۶ درصد نشان داد، که قابل توجه نبوده و انتظار می رود کاهش وزن در سیستم مهاربندی شده محسوس تر باشد. در تحلیل استاتیکی غیرخطی زاویه دریفت طبقه بام مدل های مورد مطالعه حداکثر ۹۷ درصد افزایش در مدل شماره ۴ نسبت به مدل شماره ۱ و قابلیت جذب و استهلاک انرژی بالاتر در مدل شماره ۴ نسبت به بقیه مدل ها مشاهده شد. ضریب برش پایه حاصل از تحلیل دینامیکی غیرخطی بر اساس زلزله حوزه نزدیک گسل در مدل های سازه ای قاب های چهار تا سی طبقه، مدل شماره ۴ (با ۳۰ درصد افزایش نسبت به مدل شماره ۱) در تمام موارد مقدار بالاتری داشته، در حالیکه زلزله حوزه دور از گسل مدل های شماره ۱ تا ۴ نتایج تقریباً یکسانی را نشان دادند. بررسی نتایج حداکثر میانگین دریفتهای حاصل از تحلیل دینامیکی غیرخطی بر اساس زلزله حوزه نزدیک گسل، حداکثر ۱۳۰ درصد افزایش دریفت نسبت به مدل شماره ۱ در قاب سی طبقه و بر اساس زلزله حوزه دور از گسل، در مدل شماره ۲ قاب بیست و پنج طبقه، حداکثر ۴۰ درصد افزایش دریفت نسبت به مدل شماره ۱ مشاهده شد.

کلمات کلیدی: قاب خمشی فولادی، فولاد مقاومت بالا، فولاد معمولی، رفتار غیرخطی

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱۶	فصل ۱: مقدمه
۱۷	۱-۱- مقدمه ای بر تحقیق.....
۱۷	۲-۱- لزوم انجام تحقیق.....
۱۷	۳-۱- اهداف تحقیق و نوآوری.....
۱۸	۴-۱- فرضیه های تحقیق.....
۱۸	۵-۱- فرضیات تحقیق.....
۱۸	۱-۵-۱- نرم افزارهای مورد استفاده.....
۱۸	۲-۵-۱- مشخصات المان های مورد استفاده در نرم افزار.....
۱۸	۳-۵-۱- آیین نامه های مورد استفاده.....
۱۸	۴-۵-۱- روش تحلیل.....
۱۹	۶-۱- روش تحقیق.....
۲۰	۷-۱- ساختار پایان نامه.....
۲۰	۸-۱- فلوجارت تحقیق.....
۲۲	فصل ۲: کلیات موضوع و مروری بر تحقیقات گذشته
۲۳	۱-۲- مقدمه.....
۲۳	۲-۲- علل گسترش کاربرد سازه های فولادی.....
۲۶	۳-۲- انواع فولادهای ساختمانی.....
۲۷	۴-۲- تقسیم بندی کلی فولادها.....
۳۳	۵-۲- فولادهای ساختمانی بر اساس ISO و EURONORM و DIN.....
۳۴	۶-۲- فولاد مقاومت بالا.....
۳۵	۱-۶-۲- فولاد مقاومت بالا در آیین نامه اروپا.....
۳۵	۲-۶-۱-۱- کلیات.....
۳۶	۲-۶-۱-۲- مواد ها.....

۳۶	.....۲-۶-۱-۳- خستگی و شکل پذیری
۳۷	.....۲-۶-۱-۴- اتصالات جوش شده
۳۸	.....۲-۶-۱-۵- اتصالات بولت شده
۳۹	.....۲-۶-۱-۶- کمانش موضعی و کلی
۳۹	.....۲-۶-۲- فولاد مقاومت بالا در آیین نامه AISC
۴۱	.....۲-۶-۳- بررسی صرفه اقتصادی فولاد مقاومت بالا
۴۳	.....۲-۶-۴- تاریخچه تحقیقات
۵۱	فصل ۳: مدلسازی و طراحی قابهای خمشی فولادی بر اساس استاندارد ۲۸۰۰
۵۲	.....۳-۱- مقدمه
۵۲	.....۳-۲- معرفی مدل‌های مورد مطالعه
۵۳	.....۳-۳- بارگذاری ثقلی
۵۴	.....۳-۴- بارگذاری جانبی
۵۷	.....۳-۵- ضوابط تحلیل و طراحی مدل‌های سازه ای مورد مطالعه
۵۷	.....۳-۵-۱- ضوابط و فرضیات تحلیل خطی بر اساس استاندارد ۲۸۰۰
۵۹	.....۳-۵-۲- ضوابط و فرضیات تغییر مکان نسبی جانبی بر اساس استاندارد ۲۸۰۰
۶۰	.....۳-۶-۶- بررسی نتایج تحلیل استاتیکی خطی مدل‌های قاب خمشی ۷ طبقه با نسبت تنش‌های یکسان
۶۱	.....۳-۶-۱- بررسی نسبت تنش ها بر اساس تحلیل استاتیکی خطی
۶۲	.....۳-۶-۲- بررسی برش پایه و وزن قاب خمشی هفت طبقه بر اساس تحلیل استاتیکی خطی
۶۳	.....۳-۶-۳- بررسی تغییر مکان جانبی طبقات قاب خمشی ۷ طبقه بر اساس تحلیل استاتیکی خطی
۶۵	.....۳-۷-۷- نتایج تحلیل و طراحی مدل‌های سازه ای بر اساس استاندارد ۲۸۰۰
۶۵	.....۳-۷-۱- بررسی نسبت تنش‌های مدل‌های سازه ای بر اساس استاندارد ۲۸۰۰
۷۷	.....۳-۷-۲- بررسی برش پایه و وزن مدل‌های سازه ای بر اساس استاندارد ۲۸۰۰
۸۱	.....۳-۷-۳- بررسی تغییر مکان‌های نسبی طبقات مدل‌های سازه ای بر اساس استاندارد ۲۸۰۰
۸۶	.....۳-۸- جمع بندی و نتایج فصل سوم
۸۸	فصل ۴: ارزیابی لرزه ای مدل‌های سازه ای بر اساس روش‌های تحلیل غیر خطی
۸۹	.....۴-۱- مقدمه
۹۱	.....۴-۲- ارزیابی مدل‌های سازه ای بر اساس روش استاتیکی غیر خطی
۹۱	.....۴-۲-۱- فرضیات و ضوابط تحلیل استاتیکی غیر خطی
۹۳	.....۴-۲-۲- بررسی دریافت مبنا و ضریب برش پایه مدل‌ها بر اساس تحلیل استاتیکی غیر خطی

- ۳-۲-۴- بررسی منحنی های ظرفیت مدل‌های سازه ای بر اساس تحلیل استاتیکی غیرخطی ۱۰۵
- ۳-۴- ارزیابی لرزه ای مدل‌های سازه ای بر اساس روش دینامیکی غیرخطی..... ۱۱۰
- ۱-۳-۴- بررسی ضریب برش پایه مدل‌های سازه ای بر اساس روش تحلیل دینامیکی غیرخطی ۱۱۰
- ۲-۳-۴- بررسی دریافت مدل‌های سازه ای بر اساس روش تحلیل دینامیکی غیرخطی..... ۱۲۸
- ۴-۴- تحلیل حساسیت بر اثر مقاومت در نتایج تحلیل خطی و غیرخطی قاب هفت طبقه..... ۱۵۷
- ۱-۴-۴- نتایج تحلیل استاتیکی خطی..... ۱۵۸
- ۲-۴-۴- نتایج تحلیل استاتیکی غیرخطی..... ۱۵۹
- ۳-۴-۴- نتایج تحلیل استاتیکی غیرخطی..... ۱۶۱
- ۵-۴- جمع بندی و نتایج فصل چهارم..... ۱۶۲

۱۷۷ فصل ۵: نتایج و پیشنهادات

۱۷۸..... ۱-۵- نتایج.....

۱۸۴..... ۲-۵- پیشنهادات برای تحقیقات بعدی.....

۱۸۵ مراجع

۱۸۷ چکیده انگلیسی

فهرست اشکال

شماره	عنوان	صفحه
۲۱.....	شکل ۱-۱- فلوجارت کلیات روش تحقیق.....	
۲۹.....	شکل ۱-۲- ساختار میکروسکپی فولاد.....	
۳۳.....	شکل ۲-۲- منحنی تنش- کرنش نمونه هایی از فولادساختمانی.....	
۳۵.....	شکل ۳-۲- بخشهای EuroCode3.....	
۳۶.....	شکل ۴-۲- کاهش ضخامت و وزن افزایش مقاومت فولاد.....	
۴۲.....	شکل ۵-۲- قیمت تقریبی هر تن فولاد گرم نوردشده با فرض مقاومت کاملاً موثر.....	
۴۲.....	شکل ۶-۲- قیمت تقریبی فولاد با S235 نسبت به مقاومت تسلیم با فرض قیمت S235.....	
۴۳.....	شکل ۷-۲- رابطه قیمت تقریبی مواد ستون تحت کمانش خمشی با تابع مقاومت تسلیم f_y قیمت مرجع از فولاد S235.....	
۴۳.....	شکل ۸-۲- رابطه قیمت تقریبی مواد ستون تحت کمانش خمشی با تابع مقاومت تسلیم f_y قیمت مرجع از فولاد S235.....	
۵۳.....	شکل ۱-۳- پلان و قاب میانی از مدل‌های مورد مطالعه.....	
۶۴.....	شکل ۲-۳- نمودار زاویه دررفت قاب خمشی هفت طبقه با نسبت تنش یکسان.....	
۸۰.....	شکل ۳-۳- نمودار ضریب برش پایه مدل‌های مورد مطالعه با تغییر ارتفاع قابها بر اساس تحلیل خطی استاندارد ۲۸۰۰.....	
۸۱.....	شکل ۴-۳- نمودار درصد تغییرات ضریب برش پایه مدل‌های مورد مطالعه نسبت به مدل شماره ۱ با تغییر ارتفاع قابها بر اساس تحلیل خطی استاندارد ۲۸۰۰.....	
۸۲.....	شکل ۵-۳- نمودار زاویه دررفت در ارتفاع نسبی قاب ۴ طبقه.....	
۸۲.....	شکل ۶-۳- نمودار زاویه دررفت در ارتفاع نسبی قاب ۷ طبقه.....	
۸۲.....	شکل ۷-۳- نمودار زاویه دررفت در ارتفاع نسبی قاب ۱۰ طبقه.....	
۸۲.....	شکل ۸-۳- نمودار زاویه دررفت در ارتفاع نسبی قاب ۱۵ طبقه.....	
۸۳.....	شکل ۹-۳- نمودار زاویه دررفت در ارتفاع نسبی قاب ۲۰ طبقه.....	
۸۳.....	شکل ۱۰-۳- نمودار زاویه دررفت در ارتفاع نسبی قاب ۲۵ طبقه.....	
۸۳.....	شکل ۱۱-۳- نمودار زاویه دررفت در ارتفاع نسبی قاب ۳۰ طبقه.....	
۱۰۲.....	شکل ۱-۴- نمودار مقادیر ضریب برش پایه مدل‌های سازه ای با تغییر ارتفاع قابها بر اساس تحلیل استاتیکی غیرخطی.....	

- شکل ۴-۲- نمودار درصد تغییرات ضریب برش پایه مدل‌های سازه ای نسبت به مدل شماره ۱ با تغییر ارتفاع قابها بر اساس تحلیل استاتیکی غیرخطی ۱۰۳
- شکل ۴-۳- نمودار مقادیر زاویه دریافت مبنا مدل‌های سازه ای با تغییر ارتفاع قابها بر اساس تحلیل استاتیکی غیرخطی ۱۰۳
- شکل ۴-۴- نمودار درصد تغییرات زاویه دریافت مبنا مدل‌های سازه ای نسبت به مدل شماره ۱ با تغییر ارتفاع قابها بر اساس تحلیل استاتیکی غیرخطی ۱۰۴
- شکل ۴-۵- منحنی ظرفیت پوش اور قاب ۷ طبقه با نسبت تنش یکسان ۱۰۶
- شکل ۴-۶- منحنی ظرفیت پوش اور قاب ۴ طبقه ۱۰۶
- شکل ۴-۷- منحنی ظرفیت پوش اور قاب ۷ طبقه ۱۰۷
- شکل ۴-۸- منحنی ظرفیت پوش اور قاب ۱۰ طبقه ۱۰۷
- شکل ۴-۹- منحنی ظرفیت پوش اور قاب ۱۵ طبقه ۱۰۸
- شکل ۴-۱۰- منحنی ظرفیت پوش اور قاب ۲۰ طبقه ۱۰۸
- شکل ۴-۱۱- منحنی ظرفیت پوش اور قاب ۲۵ طبقه ۱۰۹
- شکل ۴-۱۲- منحنی ظرفیت پوش اور قاب ۳۰ طبقه ۱۰۹
- شکل ۴-۱۳- میانگین ضریب برش پایه مدل‌های سازه ای در حوزه نزدیک گسل ۱۲۱
- شکل ۴-۱۴- میانگین ضریب برش پایه مدل‌های سازه ای در حوزه دور از گسل ۱۲۲
- شکل ۴-۱۵- درصد تغییرات ضریب برش پایه مدل شماره ۲ تا ۴ نسبت به مدل شماره ۱ در حوزه دور و نزدیک گسل ۱۲۵
- شکل ۴-۱۶- مقایسه ضریب برش پایه از تحلیل دینامیکی غیرخطی در ارتفاع قابهای مورد مطالعه در حوزه نزدیک گسل ۱۲۶
- شکل ۴-۱۷- مقایسه ضریب برش پایه از تحلیل دینامیکی غیرخطی ارتفاع قابهای مورد مطالعه در حوزه دور از گسل ۱۲۶
- شکل ۴-۱۸- مقایسه ضریب برش پایه از تحلیل دینامیکی غیرخطی حوزه نزدیک و دور از گسل زلزله واقع ... ۱۲۷
- شکل ۴-۱۹- مقایسه ضریب برش پایه از تحلیل دینامیکی غیرخطی حوزه نزدیک و دور از گسل زلزله هم پایه شده به g ۱۲۷
- شکل ۴-۲۰- میانگین زاویه دریافت طبقات از نگاشتهای دور و نزدیک گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی مدل‌های قاب ۷ طبقه با نسبت تنش یکسان ۱۳۰

شکل ۴-۲۱- مقایسه میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۷ طبقه با نسبت تنش یکسان تحت نگاهت نزدیک و دور از گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۳۱

شکل ۴-۲۲- میانگین زاویه دریافت طبقات از نگاهتهای دور و نزدیک گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۴ طبقه..... ۱۳۲

شکل ۴-۲۳- مقایسه میانگین زاویه دریافت طبقات تحت نگاهت نزدیک و دور از گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۴ طبقه..... ۱۳۳

شکل ۴-۲۴- میانگین زاویه دریافت طبقات تحت نگاهتهای دور و نزدیک گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۷ طبقه..... ۱۳۵

شکل ۴-۲۵- مقایسه میانگین زاویه دریافت طبقات تحت نگاهت نزدیک و دور از گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۷ طبقه..... ۱۳۶

شکل ۴-۲۶- میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۱۰ طبقه تحت نگاهتهای دور و نزدیک گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۳۸

شکل ۴-۲۷- مقایسه میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۱۰ طبقه تحت نگاهت نزدیک و دور از گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی.....

شکل ۴-۲۸- میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۱۵ طبقه تحت نگاهتهای دور و نزدیک گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۴۱

شکل ۴-۲۹- مقایسه میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۱۵ طبقه تحت نگاهت نزدیک و دور از گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۴۲

شکل ۴-۳۰- میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۲۰ طبقه تحت نگاهتهای دور و نزدیک گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۴۴

شکل ۴-۳۱- مقایسه میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۲۰ طبقه تحت نگاهت نزدیک و دور از گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۴۵

شکل ۴-۳۲- میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۲۵ طبقه تحت نگاهتهای دور و نزدیک گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۴۷

شکل ۴-۳۳- مقایسه میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۲۵ طبقه تحت نگاهت نزدیک و دور از گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۴۸

شکل ۴-۳۴- میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۳۰ طبقه تحت نگاهتهای دور و نزدیک گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۵۰

شکل ۴-۳۵- مقایسه میانگین زاویه دریافت طبقات مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب ۳۰ طبقه تحت نگاهت نزدیک و دور از گسل بر اساس تحلیل دینامیکی غیر خطی..... ۱۵۱

- شکل ۴-۳۶- نمودار درصد تغییرات زاویه دررفت مدل‌های ۲ تا ۴ نسبت به مدل شماره ۱ در ارتفاع قابهای ۴ تا ۳۰ طبقه بر اساس میانگین نتایج تحلیل دینامیکی غیرخطی نگاشت نزدیک گسل زلزله واقعی (NF-1) ۱۵۴
- شکل ۴-۳۷- نمودار درصد تغییرات زاویه دررفت مدل‌های ۲ تا ۴ نسبت به مدل شماره ۱ در ارتفاع قابهای ۴ تا ۳۰ طبقه بر اساس میانگین نتایج تحلیل دینامیکی غیرخطی نگاشت نزدیک گسل زلزله هم پایه شده (NF-2) ۱۵۵
- شکل ۴-۳۸- نمودار درصد تغییرات زاویه دررفت مدل‌های ۲ تا ۴ نسبت به مدل شماره ۱ در ارتفاع قابهای ۴ تا ۳۰ طبقه بر اساس میانگین نتایج تحلیل دینامیکی غیرخطی نگاشت دور از گسل زلزله هم پایه شده (FF-2) ۱۵۵
- شکل ۴-۳۹- زاویه دررفت طبقات در ارتفاع نسبی قاب هفت طبقه بر اساس تحلیل استاتیکی خطی ۱۵۹
- شکل ۴-۴۰- منحنی های ظرفیت مدل‌های ۱ تا ۴ قاب هفت طبقه بر اساس تحلیل استاتیکی غیرخطی ۱۶۰
- شکل ۴-۴۱- منحنی های زاویه دررفت طبقات مدل‌های ۱ تا ۴ قاب هفت طبقه بر اساس تحلیل دینامیکی غیرخطی ۱۶۲

فهرست جداول

شماره	عنوان	صفحه
۲۶	جدول ۱-۲- مقایسه انواع فولادهای ساختمانی بر اساس آئین نامه های مختلف.....	
۲۷	جدول ۲-۲- تقسیم بندی فولادها از نظر مقاومت.....	
۲۸	جدول ۳-۲- تقسیم بندی فولادها از نظر درصد کربن.....	
۳۰	جدول ۴-۲- عناصر آلیاژی فولاد و خواص هر یک از آنها.....	
۳۳	جدول ۵-۲- تقسیم بندی فولادهای ساختمانی معمولی.....	
۵۴	جدول ۱-۳- جزئیات بارگذاری ثقلی مدل‌های مورد مطالعه.....	
۵۶	جدول ۲-۳- پارامترهای محاسبه برش پایه هر یک از مدل‌های سازه ای بر اساس استاندارد ۲۸۰۰.....	
۶۲	جدول ۳-۳- جزئیات بارگذاری ثقلی مدل‌های مورد مطالعه.....	
۶۳	جدول ۴-۳- مقادیر برش پایه و وزن اسکلت سازه و درصد تغییرات نسبت به مدل شماره ۱ قاب ۷ طبقه.....	
۶۶	جدول ۵-۳- معرفی مقاطع و مقادیر میانگین نسبت تنشهای تیرها و ستونهای قاب ۴ طبقه.....	
۶۸	جدول ۶-۳- معرفی مقاطع و مقادیر میانگین نسبت تنشهای تیرها و ستونهای قاب ۷ طبقه.....	
۶۹	جدول ۷-۳- معرفی مقاطع و مقادیر میانگین نسبت تنشهای تیرها و ستونهای قاب ۱۰ طبقه.....	
۷۱	جدول ۸-۳- معرفی مقاطع و مقادیر میانگین نسبت تنشهای تیرها و ستونهای قاب ۱۵ طبقه.....	
۷۲	جدول ۹-۳- معرفی مقاطع و مقادیر میانگین نسبت تنشهای تیرها و ستونهای قاب ۲۰ طبقه.....	
۷۴	جدول ۱۰-۳- معرفی مقاطع و مقادیر میانگین نسبت تنشهای تیرها و ستونهای قاب ۲۵ طبقه.....	
۷۶	جدول ۱۱-۳- معرفی مقاطع و مقادیر میانگین نسبت تنشهای تیرها و ستونهای قاب ۳۰ طبقه.....	
۷۸	جدول ۱۲-۳- برش پایه و وزن اسکلت سازه بر اساس تحلیل استاتیکی خطی قاب ۴ و ۷ طبقه.....	
۷۸	جدول ۱۳-۳- برش پایه و وزن اسکلت سازه بر اساس تحلیل استاتیکی خطی قاب ۱۰ و ۱۵ طبقه.....	
۷۸	جدول ۱۴-۳- برش پایه و وزن اسکلت سازه بر اساس تحلیل استاتیکی خطی قاب ۲۰ و ۲۵ طبقه.....	
۷۹	جدول ۱۵-۳- برش پایه و وزن اسکلت سازه بر اساس تحلیل استاتیکی خطی قاب ۳۰ طبقه.....	
۹۲	جدول ۱-۴- زمان تناوب و درصد مشارکت مد اول در تحلیل استاتیکی خطی مدل‌های سازه ای مورد مطالعه.....	
	جدول ۲-۴- قادیر زاویه دریافت و مبنا و ضریب برش از آنالیز استاتیکی غیرخطی مدل‌های قاب ۷ طبقه با	
۹۴	نسبت تنش یکسان.....	
	جدول ۳-۴- مقادیر زاویه دریافت هدف عملکرد ایمنی جانی، زاویه دریافت مبنا از آنالیز استاتیکی	
۹۶	غیرخطی و ضریب برش پایه آنالیز استاتیکی خطی و غیرخطی مدل‌های سازه ای ۴ و ۷ طبقه.....	

- جدول ۴-۴- مقادیر زاویه دریافت هدف عملکرد ایمنی جانی، زاویه دریافت مبنا از آنالیز استاتیکی غیرخطی و ضریب برش پایه آنالیز استاتیکی خطی و غیرخطی مدل‌های سازه ای ۱۰ و ۱۵ طبقه..... ۹۶
- جدول ۴-۵- مقادیر زاویه دریافت هدف عملکرد ایمنی جانی، زاویه دریافت مبنا از آنالیز استاتیکی غیرخطی و ضریب برش پایه آنالیز استاتیکی خطی و غیرخطی مدل‌های سازه ای قاب‌های ۲۰ و ۲۵ طبقه..... ۹۷
- جدول ۴-۶- مقادیر زاویه دریافت هدف عملکرد ایمنی جانی، زاویه دریافت مبنا از آنالیز استاتیکی غیرخطی و ضریب برش پایه آنالیز استاتیکی خطی و غیر خطی مدل سازه ای قاب ۳۰ طبقه..... ۹۷
- جدول ۴-۷- نگاهشتهای به کاربرده شده جهت تحلیل مدل‌های سازه ای در حوزه دور و نزدیک گسل..... ۱۱۰
- جدول ۴-۸- برش پایه و ضریب برش پایه بر اساس تحلیل دینامیکی غیرخطی تحت نگاهشتهای دور و نزدیک گسل قاب ۷ طبقه با نسبت تنش یکسان..... ۱۱۱
- جدول ۴-۹- برش پایه و ضریب برش پایه بر اساس تحلیل دینامیکی غیرخطی تحت نگاهشتهای دور و نزدیک گسل قاب ۴ و ۷ طبقه..... ۱۱۱
- جدول ۴-۱۰- برش پایه و ضریب برش پایه بر اساس تحلیل دینامیکی غیرخطی تحت نگاهشتهای دور و نزدیک گسل قاب ۱۰ و ۱۵ طبقه..... ۱۱۲
- جدول ۴-۱۱- برش پایه و ضریب برش پایه بر اساس تحلیل دینامیکی غیرخطی تحت نگاهشتهای دور و نزدیک گسل قاب ۲۰ و ۲۵ طبقه..... ۱۱۲
- جدول ۴-۱۲- برش پایه و ضریب برش پایه بر اساس تحلیل دینامیکی غیرخطی تحت نگاهشتهای دور و نزدیک گسل قاب ۳۰ طبقه..... ۱۱۳
- جدول ۴-۱۳- مقادیر میانگین ضریب برش پایه و درصد تغییرات در قاب‌های ۴ و ۷ طبقه..... ۱۱۴
- جدول ۴-۱۴- مقادیر میانگین ضریب برش پایه و درصد تغییرات در قاب‌های ۱۰ و ۱۵ و ۲۰ طبقه..... ۱۱۵
- جدول ۴-۱۵- مقادیر میانگین ضریب برش پایه و درصد تغییرات در قاب‌های ۲۵ و ۳۰ طبقه..... ۱۱۵
- جدول ۴-۱۶- مقادیر حداکثر زاویه دریافت طبقات و درصد تغییرات آن در قاب‌های ۴، ۷ و ۱۰ طبقه..... ۱۵۳
- جدول ۴-۱۷- مقادیر حداکثر زاویه دریافت طبقات و درصد تغییرات آن در قاب‌های ۲۰، ۱۵، ۱۰ و ۲۵ و ۳۰ طبقه..... ۱۵۴
- جدول ۴-۱۸- مقایسه مقادیر درصد تغییرات حداکثر زاویه دریافت طبقات بر اساس نگاهشتهای مختلف..... ۱۵۷
- جدول ۴-۱۹- مقادیر میانگین نسبت تنش تیرها و ستونها، درصد تغییرات نسبت به مدل شماره ۱، برش پایه و ضریب برش پایه مدل‌های شماره ۱ تا ۴ قاب هفت طبقه بر اساس تحلیل استاتیکی خطی..... ۱۵۸
- جدول ۴-۲۰- مقادیر زاویه دریافت هدف، زاویه دریافت مبنا، برش پایه و ضریب برش پایه از تحلیل استاتیکی غیرخطی و ضریب برش پایه از تحلیل استاتیکی خطی..... ۱۶۰

فصل اول

مقدمه و کلیات

۱-۱- مقدمه ای بر تحقیق

امروزه به دلیل رشد روز افزون جمعیت و افزایش تقاضا برای مواد اولیه و انرژی راه حل هایی به منظور بهینه کردن استانداردها و مصالح مصرفی، تولید و کاهش هزینه ها مورد توجه میباشد. یکی از راهکارهایی که در صنعت ساخت و ساز می توان از آن بهره جست، استفاده از مصالح با مقاومت بالا می باشد. به دلیل مقاومت بیشتر فولادهای با مقاومت بالا می توان از مقاطع ظریفتری نسبت به فولادهای نرمه ساختمانی استفاده کرد. لذا این امر باعث کاهش وزن سازه و در نتیجه هزینه می شود. از طرفی ظریفتر شدن مقاطع به خصوص در ستونها باعث افزایش لاغری شده و از تمام ظرفیت مقطع در تحمل تنش استفاده نمیشود.

۱-۲- لزوم انجام تحقیق

با توجه اینکه در آیین نامه های معتبر بین المللی طراحی سازه های فولادی و مبحث دهم مقررات ملی در رابطه با طراحی سازه های فولادی با فولاد مقاومت بالا ضوابط و محدودیتهای خاصی وجود ندارد و از طرفی رفتار تردتر فولاد مقاومت بالا و مقاومت تسلیم و حدنهایی بالاتر آن نسبت به فولاد معمولی لزوم بررسی رفتار غیرخطی سازه های با فولاد مقاومت بالا را ایجاد میکند. در سازه های قاب خمشی فولادی تیرها، ستون ها و چشمه های اتصال، المان های لرزه بر سازه ای هستند و وظیفه تامین شکل پذیری سازه به عهده این المان ها است. چنانچه هرکدام از المان های مذکور شکل پذیری و رفتار غیرخطی لازم را نداشته باشند، نیروی زلزله توسط آنها جذب نشده و رفتار پلاستیک جهت ایجاد مفصل پلاستیک تامین نمیشود. بر اساس ایده تیرضعیف ستون قوی در طراحی سازه های قاب خمشی فولادی، سعی می شود از ایجاد مفاصل پلاستیک در ستون ها اجتناب گردد، بنابراین لازم است تیرها و ستونها در کاربرد فولاد مقاومت بالا و فولاد معمولی دارای رفتار الاستوپلاستیک لازم برای تامین این ایده باشند.

۱-۳- اهداف تحقیق و نوآوری

هدف از این تحقیق، بررسی تحلیلی رفتار لرزه ای سازه های فولادی دوگانه با فولاد نرمه و مقاومت بالا می باشد. با توجه به اینکه در تحقیقات گذشته، در بررسی های تحلیلی رفتارهای سازه های فولادی از فولاد با مقاومت معمولی استفاده شده و مطالعات آزمایشگاهی زمان وهزینه بر بوده و در مقیاسهای واقعی براحتی قابل مدلسازی نیستند، سعی شده تا انواع حالت های ممکن در طراحی قاب خمشی فولادی دوگانه با فولاد معمولی (st37) و فولاد مقاومت بالا (st52) مدلسازی و بررسیهای تحلیلی انجام شود. در این تحقیق رفتار تحلیلی مدل های قابهای دوگانه کوتاه تا بلند مرتبه بررسی و نتایج با مدل قاب با فولاد معمولی مقایسه شد.

۴-۱- فرضیه های تحقیق

الف: انتظار می رود که با در نظر گرفتن فولاد مقاومت بالا (st52) به جای فولاد معمولی (st37)، بدلیل افزایش مقاومت در سطح مقطعهای ثابت، کاهش نسبت تنش و ثابت بودن تغییرمکان جانبی و ضریب برش پایه مشاهده شود.

ب: انتظار می رود که اگر از نظر تغییرمکان جانبی محدودیتی برای طراحی تیر و ستونهای قاب خمشی در نظر گرفته نشود، با تغییر نوع فولاد از فولاد معمولی به فولاد مقاومت بالا، کاهش سطح مقطع برای ثابت نگهداشتن نسبت تنش در دو نوع فولاد نتیجه شود.

پ: با توجه به مقاومت بالای فولاد مقاومت بالا انتظار می رود نیروی برش پایه غیرخطی در مدل‌های سازه ای با فولاد مقاومت بالا بیشتر از مدل سازه ای با فولاد معمولی باشد و ظرفیت تغییرشکل غیرخطی آن حداقل به اندازه سازه های با فولاد معمولی باشد.

۵-۱- فرضیات تحقیق

۱-۵-۱- نرم افزارهای مورد استفاده

در این تحقیق جهت مدلسازی، طراحی قاب های خمشی فولادی و بررسی نتایج تحلیل خطی از نرم افزار Etabs v9.7 استفاده شده است. همچنین جهت بررسی رفتار استاتیکی و دینامیکی غیرخطی مدل های قاب خمشی فولادی از نرم افزار Perform-3D v4 استفاده شده است.

۱-۵-۲- مشخصات المان های مورد استفاده در نرم افزار

تیرها و ستون ها در این فرایند توسط المان های FEMA-356 مدل شده است که این المان قابلیت تعریف مشخصات هندسی (سطح مقطع)، مشخصات مصالح مصرفی (تنش تسلیم، برش تسلیم و مدول الاستیسیته) و مشخصات مفصل پلاستیک (بر اساس ضوابط بهسازی لرزه ای و FEMA-356) را داراست.

۱-۵-۳- آیین نامه های مورد استفاده

- مقررات ملی ساختمان، مبحث دهم، طرح و اجرای ساختمان های فولادی
- مقررات ملی ساختمان، مبحث ششم، بارگذاری ساختمان
- آیین نامه طراحی ساختمان ها در برابر زلزله، استاندارد ۲۸۰۰ (ویرایش سوم)
- دستورالعمل بهسازی لرزه ای سازه های موجود، نشریه ۳۶۰ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

۱-۵-۴- روش تحلیل

در این تحقیق به منظور طراحی اولیه و بررسی رفتار خطی سازه ها، روش های تحلیل استاتیکی معادل خطی در سازه های کمتر از ۵۰ متر و تحلیل دینامیکی طیفی خطی در سازه های بلندتر از ۵۰ متر در نظر گرفته شده است. همچنین به منظور بررسی رفتار سازه در محدوده های غیر خطی استاتیکی